

Pieczętka szkoły

.....
Imię/imiona ucznia

.....
Nazwisko ucznia

.....
Data i miejsce urodzenia

.....
Klasa

.....
Imię i nazwisko nauczyciela

**KONKURS WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ETAP SZKOLNY
ROK SZKOLNY 2018/2019**

*Szanowny Uczniu,
witaj na etapie szkolnym Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.*

1. Arkusz liczy **9** stron i zawiera 24 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Błędnie zamalowaną kratkę otocz kółkiem.
7. Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
8. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.

Powodzenia!

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 65

Zadanie 1. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. / 0-1 /

Przykładem grupy nieformalnej jest

- A partia polityczna.
- B stowarzyszenie.
- C grupa przyjaciół.
- D związek zawodowy.

Zadanie 2. W każdym zdaniu skreśl (~~wyraz~~) jeden fragment w nawiasie (**błędny**), tak aby zdanie było prawdziwe. /0-2/

1. Funkcje organów powiatu w miastach na prawach powiatu sprawuje (rada miasta / rada powiatu).
2. Radni pełnią swoje funkcje przez okres (4 / 5) lat.

Zadanie 3. Zapoznaj się z danymi i określ na ich podstawie, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). / 0-2 /.

	ZDANIE	Prawda/Falsz
1.	Od roku 2002 stale rosła liczba osób biorących udział w wyborach.	
2.	Między rokiem 1990 a 1994 różnica we frekwencji w wyborach samorządowych wyniosła 7,55	

Zadanie 4. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. / 0-1 /

Organem wykonawczym w gminie wiejskiej jest

- A burmistrz .
- B prezydent.
- C sołtys.
- D wójt.

Zadanie 5. Podaj pełne nazwy organów władzy, o których mowa w poniższych fragmentach Konstytucji.
/ 0-4 /

	Fragment Konstytucji RP	Organ władzy
1.	... jest naczelnym organem kontroli państwowej.	
2. stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji.	
3.	... rozstrzyga spory kompetencyjne pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa.	
4.	...sprawuje kontrolę nad działalnością Rady Ministrów w zakresie określonym przepisami Konstytucji i ustaw.	

Zadanie 6. Uzupełnij tabelę wpisując, do jakiego sądu może odwołać się osoba, która nie zgadza się z wyrokiem wydanym przez sąd I instancji . / 0-2 /

	Sąd I instancji	Sąd II instancji
1.	Sąd okręgowy	
2.	Wojewódzki sąd administracyjny	

Zadanie 7. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. / 0-1 /

Chcąc wyrobić paszport należy udać się do

- A do urzędu gminy.
- B do urzędu wojewódzkiego.
- C do starostwa powiatowego.
- D do urzędu stanu cywilnego.

Zadanie 8. Uzupełnij zdania. / 0-2 /

..... jest to zbiór przepisów, które określają zasady przeprowadzania wyborów. Ważność wyborów do Sejmu i Senatu stwierdza w Polsce

Zadanie 9. Zapoznaj się z fragmentem Konstytucji RP i określ na jego podstawie, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe) i podaj odpowiedni numer artykułu / 0- 3 /

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Art. 208.

1. Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych.
2. Zakres i sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich określa ustawa.

Art. 209.

1. Rzecznik Praw Obywatelskich jest powoływany przez Sejm za zgodą Senatu, na 5 lat.
2. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska profesora szkoły wyższej ani wykonywać innych zajęć zawodowych.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością jego urzędu.

Art. 210.

Rzecznik Praw Obywatelskich jest w swojej działalności niezawisły, niezależny od innych organów państwowych i odpowiada jedynie przed Sejmem na zasadach określonych w ustawie.

Art. 211.

Rzecznik Praw Obywatelskich nie może być bez uprzedniej zgody Sejmu pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności. Rzecznik Praw Obywatelskich nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa i jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się Marszałka Sejmu, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

Art. 212.

Rzecznik Praw Obywatelskich corocznie informuje Sejm i Senat o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela.

	Zdanie	Prawda/fałsz	Numer artykułu
1.	Wybór Rzecznika Praw Obywatelskich zależy od Sejmu, Senatu i Prezydenta RP.		
2.	Rzecznik Praw Obywatelskich jest chroniony immunitetem.		
3.	Rzecznik Praw Obywatelskich jest wyłaniany spośród posłów partii, która wygrała wybory do Sejmu RP.		

Zadanie 10. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-4/

	ZDANIE	Prawda/Falsz
1.	Obywatelstwo zawsze pokrywa się z narodowością.	
2.	Każdy człowiek musi posiadać obywatelstwo.	
3.	W Polsce obowiązuje prawo krwi, ale w określonych sytuacjach może być stosowane prawo ziemi.	
4.	Obywatelstwo polskie nadaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca starającego się o polskie obywatelstwo.	

Zadanie 11. Połącz pojęcia związane z Sejmem RP z właściwymi objaśnieniami. Obok cyfry wpisz właściwą literę. /0-3/

1-.....

2-.....

3-.....

1.	Prezydium Sejmu
2.	Koło poselskie
3.	Klub poselski

A	W jego skład wchodzi co najmniej 3 posłów
B	W jego skład wchodzi co najmniej 15 posłów
C	Tworzą je Marszałek i wicemarszałkowie
D	Tworzą je Marszałek, wicemarszałkowie, przewodniczący klubów i kół

Zadanie 12. Wstaw znak „X” we właściwe miejsce tabeli dotyczącej struktury administracji w Polsce

/0-4/

Lp	Urząd / instytucja	Administracja rządowa centralna	Administracja rządowa terenowa	Administracja niezespólna	Administracja zespólna
1.	Wojewoda				
2.	Komendant Główny Policji				
3.	Wojewódzki inspektor ochrony środowiska				
4.	Kurator oświaty				

Zadanie 13. Zapoznaj się z fragmentem ustawy i określ na jego podstawie, czy przedstawione osoby otrzymają Kartę Polaka. / 0-2 /

USTAWA z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka

Art. 2.

1. Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do Narodu Polskiego i spełni łącznie następujące warunki:

1) wykaże swój związek z polskością przez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego, który uważa za język ojczysty, oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów;

2) w obecności konsula Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „konsulem”, lub upoważnionego pracownika organizacji, o której mowa w art. 15 ust. 1, złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego;

3) wykaże, że co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej lub posiadało obywatelstwo polskie, albo przedstawi zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej działającej na terenie jednego z państw, o których mowa w ust. 2, potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat.

2. Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie posiadającej w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka obywatelstwo Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżańskiej, Republiki Białoruś, Republiki Estońskiej, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Ukrainy albo Republiki Uzbekistanu.

	ZDANIE	Tak / Nie
1.	Mieszkająca od urodzenia we Lwowie 22 letnia Maria otrzyma Kartę Polaka, gdyż jej polskie pochodzenie potwierdza świadectwo urodzenia jej babci.	
2.	19- letni Jan marzy o studiach w Polsce, kraju rodzinnym jego dziadków. Jan mógłby studiować na uniwersytecie w Erywaniu, gdzie mieszka razem z rodzicami, ale chciałby poznać kraj, o którym jego dziadkowie często mu opowiadali i dlatego stara się o Kartę Polaka.	

Zadanie 14. W każdym zdaniu skreśl (~~wyraz-~~) jeden fragment w nawiasie (błędny), tak aby zdanie było prawdziwe. /0-3/

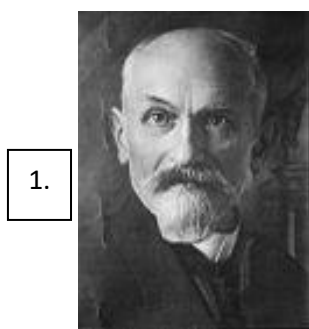
1. Dzień Praw Człowieka obchodzimy (10 grudnia / 9 maja).
2. (Konwencja / Deklaracja) jest umową prawnie wiążącą.
3. W Polsce Konwencja o Prawach Dziecka została ratyfikowana w (1991 / 1999) roku.

Zadanie 15. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. / 0-1 /

Prawa i wolności człowieka określa się jako nienaruszalne i niezbywalne, co oznacza, że:

- A jednostce odebrać je może tylko prezydent albo premier,
- B nikt nie może odebrać tych praw jednostce, chyba że sama z nich zrezygnuje,
- C nikt nie może ich odebrać, nie można też z nich samemu zrezygnować,
- D przysługują one tylko ludziom uczciwym i sprawiedliwym.

Zadanie 16. Wskaż osobę, która jako pierwsza objęła urząd prezydenta w Polsce wstawiając znak „X” pod właściwym zdjęciem. Podaj jej imię i nazwisko. /0-1/

.....

Zadanie 17. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. / 0-1 /

Obywatelskie nieposłuszeństwo to

- A publiczne wystąpienie jednej osoby lub zbiorowości mające na celu ujawnienie poglądów i opinii na dany temat.
- B spotkanie pracowników, podczas którego dyskutuje się o problemach aktualnie występujących w miejscu pracy.
- C powstrzymanie się od pracy, które ma wymóc, np. na rządzie zmianę stanowiska w konkretnej sprawie.
- D świadome, odbywające się bez użycia przemocy naruszenie przez obywateli prawa uznanego za niesprawiedliwe.

Zadanie 18. Na przestrzeni dziejów Polacy mieli wiele konstytucji, od nadawanych przez cesarza Francuzów i rosyjskiego cara, po ostatnią przyjętą w referendum. Ustaw polskie konstytucje w porządku chronologicznym wpisując w kratkę właściwą cyfrę. / 0-6/

- Konstytucja PRL
- Konstytucja Księstwa Warszawskiego
- Konstytucja marcowa
- Konstytucja Królestwa Polskiego
- Konstytucja kwietniowa
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Zadanie 19. Połącz pojęcia z wyjaśnieniami. /0-4/

1	Koalicja
2	Koalicja parlamentarna
3	Koalicja rządowa
4	Koalicja wyborcza

A	Porozumienie zawarte przez partie polityczne w celu utworzenia wspólnego rządu.
B	Sojusz zawarty dla osiągnięcia wspólnego celu.
C	Porozumienie dwóch lub więcej partii politycznych zasiadających w sejmie dla realizacji wspólnych celów.
D	Ugrupowanie polityczne, mające na celu przejęcie władzy w państwie.
E	Sojusz partii politycznych stworzony w celu wspólnego wzięcia udziału w wyborach.

1	
2	
3	
4	

Zadanie 20. Podaj potoczną nazwę procesu, do którego nawiązuje poniższa ilustracja. /0-1/

.....

<https://wiadomosci.dziennik.pl/>

Zadanie 21. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-4/

	ZDANIE	Prawda/Falsz
1.	Paszport potwierdzający obywatelstwo jednego z państw Unii Europejskiej ma okładkę w kolorze niebieskim.	
2.	Dzień Europy obchodzony jest 9 maja we wszystkich państwach członkowskich od 1986 r. na pamiątkę ogłoszenia Deklaracji Roberta Schumana.	
3.	W 2012 r. Unia Europejska otrzymała Pokojową Nagrodę Nobla.	
4.	Do Ojców Europy najczęściej zalicza się polityków: Roberta Schumana, Paula Henriego Spaaka, Édouarda Manet, Alcide de Gasperiego, Konrada Adenauera	

Zadanie 22. Uzupełnij tabelę według przykładu w niej zamieszczonego. / 0-6/

	Państwo	Reżim polityczny	Forma rządów
<i>Przykład</i>	<i>Korea Północna</i>	<i>Totalitaryzm</i>	<i>Republika</i>
1.	Luksemburg		
2.	Belgia		
3.	Chorwacja		

Zadanie 23. Zamaluj obszary krajów, które stały się członkami Unii Europejskiej w 1973 r. /0-3/

Zadanie 24. Obok wyjaśnienia wpisz właściwe pojęcie / 0-4/

1. Osoba, która przybyła do innego kraju w celu osiedlenia się
2. Człowiek zmieniający miejsce zamieszkania
3. Osoba opuszczająca kraj najczęściej w celu zapewnienia sobie lepszych warunków życia.
.....
4. Osoba, która opuściła swój kraj z powodu uzasadnionej obawy przed prześladowaniami na przykład z powodu rasy, religii, narodowości lub przekonań politycznych.